

Czwartek 22 kwietnia 1937 r.

Napad na wojewodę

Zyrant zadał dwie rany prezesowi Polskiej Macierzy Szkolnej

Wczoraj późnym wieczorem na ul. Bieleckiego w Warszawie (Mokotów) dokonano napadu na b. wojewodę war-

szawskiego Władysława Sołtana.

Nieznany osobnik napadł nań z tyłu, zadając dwie rany nożowe: w czoło i policzek.

Napastnik rzucił się do ucieczki, został jednak ujęty. Okazał się nim Aleksander Dąbrowski.

Były wojewoda Sołtan jest prezesem Polskiej Macierzy Szkolnej, w której posiadaniu

znalazły się weksle, żyrowane komuś przez Dąbrowskiego. Ponieważ należności za weksle nie można było ściągnąć od wystawcy, ściągnięto je

przeto od zyranta, którym był Dąbrowski. Postanowił on dla tego zemścić się na prezesie instytucji, którym jest b. wojewoda Sołtan.

Ranionego b. wojewodę Sołtana pogotowie prywatne po opatrunku przewiozło do domu. Dąbrowskiego osadzono w areszcie.

Powrót min. Romana

Wczoraj o godz. 19,38 powrócił do Warszawy po kilkudniowym pobycie w Belgii, p. mini-ster przemysłu i handlu Antoni Roman.

Obchody żałobne 12 maja w drugą rocznicę zgonu Marsz. Piłsudskiego

Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego układa ostateczny projekt obchodów żałobnych w dniu 12 maja w drugą rocznicę śmierci Marszałka.

W Warszawie poza nabożeństwem w Belwederze, odbędzie się również nabożeństwo żałobne w katedrze Św. Jana.

W chwili zgonu o godz. 20 min. 15, projektowane jest proklamowanie w całej Polsce 3 minutowej ciszy, co dotyczyłoby również komunikacji kolejowej. Na odgłos syren i dzwonów wstrzymany ma być całkowicie ruch w miastach.

Przed Belwederem odbędzie się defilada oddziałów wojskowych przy dźwiękach żałobnych werbliów. Po 3 minutowej ciszy, złożone będą w Belwederze wieńce przez członków rządu, generalicję, przedstawicieli organizacji społecznych i t. p.

Na pl. Marszałka Piłsudskiego rozpalone będą ogniska, przy czym odbyć się ma specjalna transmisja radiowa, wyjątków z dzieł Marszałka, która nadawana będzie przy pomocy głośników na placach publicznych.

Regulacja cen maki i pieczywa

Pan premier, jako minister Spraw Wewnętrznych wydał zarządzenie szczegółowo normujące sprawy cen maki i pieczywa.

Jak wiadomo, od dnia 25.4 dla żyta, a od 1.5 dla pszenicy wchodzi w życie ograniczenia przemiałowe.

Dopuszczone będą do obiegu jedynie gatunki mazi żytniej i pszennej, odpowiadające standartom gieldowym, zatwierdzonym przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Używanie do przerobu i wszelkiego rodzaju wypieku dla celów odprowadzenia maki, nie odpowiadających tym normom jest zakazane. Jedynie dla celów cukierniczych i

do produkcji makaronów, względnie do innych celów specjalnych, może być używana mąka innych gatunków, na przemiał której w określonych młynach wymagane jest uprzednie uzyskanie zezwolenia właściwego wojewody.

W dalszym ciągu rozporządzenie nakazuje wyznaczenie z urzędu cen hurtowych i detalicznych na maki żytnie (pytlową i razową) oraz pszenną, z tym, iż cena detaliczna nie może być wyższa od hurtowej więcej niż o 15 proc.

Wyznaczone również być mają ceny pieczywa, a więc chleba żytniego pytlowego i razowego, oraz bułek wodnych.

Nieustanne bombardowanie na różnych frontach hiszpańskich

PARYŻ. Havas donosi z Madrytu: O godz. 10,30 rano powstańcy wznowili bombardowanie stolicy. Niektóre pociski nie wybuchły, inne uszkodziły szereg domów. Nad miastem unoszą się czarne smugi dymu.

Wedle doniesień z Bilbao na froncie baszkim nastąpiło pewne uspokojenie. Wojska

rządowe dokonały kilku ataków na odcinku Eibar. Celem akcji jest m. Akondia, na którym to odcinku powstańcy wycofali się ze stanowisk pod m. Garaochi.

Po udatnym wypadzie wojska rządowe powróciły na poprzednie stanowiska z liczną zdobyczą. Pod Elgueta artyleria rządowa bombardowała

stanowiska powstańcze. Niepomyślna pogoda utrudnia działania wojenne.

PARYŻ. Havas donosi z Madrytu: Wedle ostatnich wiadomości z Gijon, artyleria rządowa intensywnie bombardowała Oviędo, wyrządzając poważne szkody, zwłaszcza jeśli chodzi o fabrykę broni, dworzec Północny, koszary oraz składy wojskowe w dzielnicy św. Franciszka.

Na odcinkach Grado i Escamplero trwa uporczywa kanonada. Artyleria rządowa doszczętnie zniszczyła autokolumnę powstańczą oraz zbombardowała koncentracje powstańców pod Grado.

Pod Puerta Nueva ostrzelowano pozycje powstańcze z granatników.

ANDUJAR. Ubiegłej nocy m. Andujar było bombardowane czterokrotnie przez samoloty powstańcze. Ofiar w ludziach nie ma, gdyż duża część miasta jest ewakuowana, natomiast pociski zniszczyły powyżej 100 domów.

Podwyżka płac w przem. cynkowym

Spór zarobkowy w przemyśle cynkowym na Śląsku został zlikwidowany. Jak już do

nosiliśmy, obie strony zgodziły się przekazać sprawę zatargu do załatwienia sądowi polubownemu, na cele którego stanął naczelnik urzędu górniczego inż. Kossuth, przy czym tak pracodawcy, jak i związki zawodowe zobowiązały się z góry przyjąć orzeczenie sądu.

Wczoraj przed południem zebrał się sąd polubowny i po kilkugodzinnych naradach wydał orzeczenie, mocą którego podnosi się stawki zarobkowe w hutach cynkowych o 9 proc. Orzeczenie to ważne jest od 1 maja do końca września br.

Cena mydła będzie obniżona

Komisja kontroli cen, na posiedzeniu w dn. 20 bm. uchwaliła wnioski, zmierzające do obniżki cen mydła co najmniej o 10 proc. oraz do obniżki kosztów oświetlenia mieszkań pracowniczych.

Orzeł porwał dziecko

RZYM. W Villambana (Sardynia) orzeł porwał 16-miesięczne dziecko. Ojciec dziecka zranił orla na wysokości 300 mtr. Ciężko ranny, orzeł powoli sfrunął na ziemię. Dziecko ocalało.

Orzeł ważył 27 kg. Rozpiętość skrzydeł wynosiła 2 m. 75 cm.

Nie było zająć w Borysławiu ani w Drohobyczu

W związku z nieprawdziwymi informacjami, podanymi przez agencję Havasa o zajęciach w Borysławiu i Drohobyczu, w czasie których miały

rzekomo ponieść śmierć 3 osoby, Polska Agencja Telegraficzna upoważniona jest do stwierdzenia, że żadnych tego rodzaju zająć nie było.

Jedynie w dn. 19 bm. zebrało się kilkaset osób spośród bezrobotnych przed budynkiem Funduszu Pracy w Borysławiu, domagając się zatrudnienia. Po odpowiednich wyjaśnieniach miejscowego kierownika Funduszu Pracy, bezrobotni udali się pod magistrat, gdzie wyłoniona delegacja odbyła rozmowę z prezydentem miasta.

Poświadczenie prezydenta miasta, że bezrobotni będą stopniowo zatrudnieni i że bony żywnościowe będą im wydawane poczynając od dn. 20 bm., zostało przyjęte przychylnie i delegacja opuściła ratusz. Na tym całe zająć zostało zlikwidowane.

W Drohobyczu do żadnych zająć z bezrobotnymi w ogóle nie doszło. Wiadomość więc o zabitych i rannych jest całkowicie zmyślna.

Będziemy działać szybko, ale nie pośpiesznie

Szef Sztabu O. Z. N. pułk. Kowalewski o pracach organizacyjnych

W dniu onegdajszym odbyła się w Warszawie konferencja prasowa, zwołana przez centralę Obozu Zjednoczenia Narodowego. Z ramienia gospodarzy byli obecni szefowie oddziałów: miejskiego prez. Starzyński i wiejskiego gen. Galica, szef sztabu pułk. Jan Kowalewski oraz szef biura propagandy ppłk. Adam Radnicki.

Obszerne przemówienie na temat prac organizacyjnych O.Z.N. wygłosił pułk. Kowalewski. Z jego słów wynika, że do Obozu napłynęło dotychczas około 5.000 zgłoszeń grupowych z całego kraju i z poza granic. Obejmują one wszystkie warstwy i zawody.

Z terenu miejskiego akces do O. Z. N. zgłosiło 85 centralnych organizacji, 13 wojewódzkich i 2.084 po-

wiatowych, zaś z terenu wiejskiego 9 centralnych organizacji, 12 wojewódzkich, 104 powiatowe oraz 1200 gminnych i gromadzkich.

Należy zwrócić uwagę na fakt szczególnie znamienity, że zgłosiło się do O.Z.N. 150 powiatowych i gminnych organizacji, których centralnie nie przystąpiły do Obozu. Zgłoszeń indywidualnych zarejestrowano kilkanaście tysięcy, z czego u robotników przypada 3.000, zaś na urzędników samorządowych i prywatnych ponad 2.000.

Na razie nie jest przewidziana organizacja nowych sektorów. Z sektora miejskiego wyłoni się w najbliższym czasie odcinek robotniczy. Nie jest jeszcze przesądzona forma organizacyjna odcinka młodzieżowego.

O.Z.N. ma zamiar stosować nastę-

pującą taktykę: Włączać do pracy jednostki najbardziej wartościowe, przebudowywać organizacje już istniejące i w odniesieniu do partij politycznych wchłaniać ich aktywa przez wylapywanie ludzi wartościowych.

Po referacie wywiązała się dyskusja.

— Czy można należeć do jakiejś partii politycznej i jednocześnie do O.Z.N.? — padło pierwsze pytanie ze strony prasy, na które odpowiedział pułk. Kowalewski.

— Nie. Będziemy dążyć do tego, by ludzie, którzy przyjdą do nas, zerwali z partią.

— Co będzie z Żydami? — Przeciwdstawiamy się ekscesom i dążymy do regulowania zagadnienia żydowskiego na płaszczyźnie najsluszniejszej.

— Czy Żydzi mogą należeć do O.Z.N.?

— Tak samo, jak Polacy do partii sjonistycznej. Do Obozu będą przyjmowani Polacy bez względu na pochodzenie rasowe i wyznanie. Mogą więc należeć Polacy, wyznania katolickiego, mahometańskiego, jak i Polacy wyznania mojżeszowego.

— Czy każdy kto zgłosi akces zostanie przyjęty do O.Z.N.?

— Nie. Dotychczas właściwie jeszcze żaden z akcesów nie został ostatecznie załatwiony.

— Kiedy zostanie zakończona praca organizacyjna?

— Będziemy działać szybko, ale nie pośpiesznie.

Tym oświadczeniem zakończył pułk. Kowalewski swe pierwsze spotkanie z prasą.

Przemysł węglowy w obcych rękach

Poseł Sowiński o sprawach polskiego węgla

Wesoły kącik

Walka o sen

Pan Bawolik zmęczony całą dziennej pracą spał smacznie. Małżonka jego natomiast budziła się co chwila.

Miała bardzo lekki sen. Najlejszy szmer, skrzypnięcie rozsychniętego się mebla, budziło ją natychmiast. Paniecznie bowiem bała się złodziei.

Tej nocy, tak jak codzień, poczęła nagle budzić męża.

— Stefan!

— Co tam znowu, do stu diabłów?! — mruknął przez sen pan Bawolik.

— W przedpokoju słyszałam skrzypnięcie. Idź zobacz, czy drzwi dobrze zamknięte.

— A odczep ty się ode mnie! — sapnął śpiący małżonek. — Od 10-ciu lat noc w noc coś słyszysz!

Otulił się ponownie koldrą i przewrócił na drugi bok.

Pani Bawolik westchnęła ciężko i przymknęła oczy. Przeleżała tak parę minut, ale sen nie przychodził. Znowu miała wrażenie, że coś się poruszyło w przedpokoju.

— Stefan! — szturgnęła męża łokciem. — Proszę cię zobaczyć, czy drzwi zamknięte, bo nie zasną.

Pan Bawolik aż podskoczył ze złości na łóżku.

— Dasz mi spać do jasnej, niebieskiej, czy nie dasz?! Ciągle mnie ze snu wybijasz.

— Kiedy tam się coś rusza! — W głowie ci się rusza! Noc w noc ta sama historia! Potem cały dzień głowa mnie boli! Ja jeszcze przez ciebie w chorobę wpadnę!

A tymczasem w przedpokoju rzeczywiście stał przyczajony złodziej mieszkaniowy, czekał cierpliwie, aż gospodarze zasną i kłął w duchu.

— A to przeklęta baba! Spać człowiekowi nie da! Nie narobi się za dnia, więc jej, cholero, spać się w nocy nie chce. I męczy faceta!

Złodziej również był człowiekiem żonatym i z całego serca żał mu było pana Bawolika. Toteż gdy znów rozległ się skrzeczący głos pani Bawolika wej: „Stefan! Ja się boję!”, złodziej nie wytrzymał.

Zapomniał zupełnie w jakim charakterze wszedł do tego mieszkania i energicznie otworzył drzwi sypialni.

— Panie szanowny! — rzekł wzburzony. — Aż serce boli, kiedy się słucha, jak ta baba pana morduje! Co jest, żeby mężowskiego snu nie uszanować i co pięć minut go budzić! A to złodziej, a to to, a to tam to! Nie daj się pan, bo pan zmarniejesz przy tej wariatce! Trza jej raz spuścić lanie, to może się uspokoi.

Z inicjatywy Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu przy współudziale Izby Przemysłowo-Handlowej w Katowicach i Krakowie, oraz przedstawicieli przemysłu węglowego wszystkich trzech zagłębi odbyła się we wtorek w Sosnowcu wielka konferencja prasowa.

Na konferencję tę zjechali się przedstawiciele prasy z całego kraju. Tematem jej było położenie przemysłu węglowego. Obszerny referat o sytuacji tego przemysłu wygłosił pos. Sowiński, prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu.

Następnie odbyła się obszerna dyskusja w której przedstawiciele przemysłu węglowego oraz pos. Sowiński odpowiadał na pytania stawiane przez przedstawicieli prasy.

Należy wykorzystać okres koniunktury

Pos. Sowiński, w referacie popartym wieloma zestawieniami mi statystycznymi, wskazał, że sprawa węgla jest bardzo złożona i wymaga czujności ze strony państwa, życia gospodarczego i społeczeństwa. Nie stać nas na żadne nieprzemysłane posunięcia, zaś okres lepszej koniunktury należy wykorzystać dla wzmocnienia pogotowia obronnego.

Węgiel stanowi jeden z najważniejszych naszych surowców. Posiada on olbrzymie znaczenie dla całej produkcji. Obecnie uważa się spalanie węgla za barbarzyństwo, gdyż z surowca tego można tworzyć syntetyczną benzynę, kauczuk, alkohol metylowy oraz cały szereg gazów ważnych dla produkcji wojennej i pokojowej.

W pierwszej chwili małżonkowie oniemieli na widok niespodziewanego gościa. Ale gdy złodziej skończył przemówienie, pani Bawolikowa wrzasnęła przeraźliwie „Złodziej!” i skoczyła pod łóżko, a pan Stefan chwycił za rewolwer.

— Ręce do góry! — krzyknął.

— Dzwon po policję! — pisała spod łóżka małżonka.

— Panie szanowny! Niech się pan tej cholery nie słucha! — oznajmił złodziej. — Przecież ja tu wszedłem, żeby się ująć za szanownym panem i dobrą radę dać.

— Ale pan wszedł bez pukania — zmieszal się nieco pan Stefan.

— Bo nie chciałem pana szanownego budzić! Więcej pański sen szanuje, od tej starej!

— Policjaa! — wrzeszczała

reg gazów ważnych dla produkcji wojennej i pokojowej.

Wobec tego, że węgiel jest podstawowym surowcem, wszelkie ruchy cen są pilnie śledzone przez całe społeczeństwo.

Pos. Sowiński wskazuje dalej, że przemysł węglowy jest skupiony w jednym zakątku kraju. W r. 1919 na terenie wszystkich zagłębi, a więc śląskiego, dąbrowskiego i krakowskiego czynnych było 79 wielkich kopalni oraz kilkanaście małych.

Można uruchomić zamknięte kopalnie

W ciągu ostatnich kilkunastu lat zamknięto na tych terenach 23 wielkie kopalnie, z czego 18 na Śląsku.

Zamknięte kopalnie dawały 17 procent ogólnej produkcji w r. 1923. Większość zamkniętych kopalni możnaby przy sprzyjających dla produkcji węgla warunkach ponownie uruchomić, co połączone jest oczywiście z dużymi kosztami.

Wydobycie węgla w r. 1936 spadło w stosunku do r. 1928 do 74 proc., natomiast stan zatrudnienia jeszcze bardziej al-

Kongres podoficerów rezerwy

W Warszawie odbył się zjazd Rady Głównej Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy. Na obrady przybyli przedstawiciele władz państwowych wojskowych oraz organizacji pokrewnych.

Po zagajeniu i otwarciu obrad przez prezesa Zarządu Głównego p. A. Jakubowskiego, zebrani występowali sprawozdaniem Zarządu Głównego i sprawozdaniem o działalności poszczególnych Okręgów, po czym uchwalono szereg ważnych uchwał i rezolucyj, idących po linii obronności granic Rzeczypospolitej Polskiej.

Ponadto postanowiono w dniu 8 i 9 maja zwołać zjazd prezesów wszystkich jednostek organizacyjnych do Katowic, gdzie równocześnie odbędzie się koncentracja wszystkich oddziałów, wchodzących w skład Okręgu Śląskiego.

Koncentracja ta będzie zarazem wielką manifestacją podoficera rezerwy w związku z wygaśnięciem Konwencji Genewskiej.

Wysoki poziom obrad, wyniki dokonanych prac i akcja werbunkowa, którą rozpoczął Związek, a która zmierza do podniesienia stanu li-czebnego Związku, a zatem skonsolidowania wszystkich podoficerów rezerwy, jeszcze nie zrzeszonych, pozwalają już dziś z całą pewnością stwierdzić, że Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy z każdym dniem staje się jedną z naczelnych organizacji, wchodzących w skład wielkiej rodziny kombatanckiej.

Wysoki poziom obrad, wyniki dokonanych prac i akcja werbunkowa, którą rozpoczął Związek, a która zmierza do podniesienia stanu liczebnego Związku, a zatem skonsolidowania wszystkich podoficerów rezerwy, jeszcze nie zrzeszonych, pozwalają już dziś z całą pewnością stwierdzić, że Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy z każdym dniem staje się jedną z naczelnych organizacji, wchodzących w skład wielkiej rodziny kombatanckiej.

Wysoki poziom obrad, wyniki dokonanych prac i akcja werbunkowa, którą rozpoczął Związek, a która zmierza do podniesienia stanu liczebnego Związku, a zatem skonsolidowania wszystkich podoficerów rezerwy, jeszcze nie zrzeszonych, pozwalają już dziś z całą pewnością stwierdzić, że Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy z każdym dniem staje się jedną z naczelnych organizacji, wchodzących w skład wielkiej rodziny kombatanckiej.

Wysoki poziom obrad, wyniki dokonanych prac i akcja werbunkowa, którą rozpoczął Związek, a która zmierza do podniesienia stanu liczebnego Związku, a zatem skonsolidowania wszystkich podoficerów rezerwy, jeszcze nie zrzeszonych, pozwalają już dziś z całą pewnością stwierdzić, że Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy z każdym dniem staje się jedną z naczelnych organizacji, wchodzących w skład wielkiej rodziny kombatanckiej.

Wysoki poziom obrad, wyniki dokonanych prac i akcja werbunkowa, którą rozpoczął Związek, a która zmierza do podniesienia stanu liczebnego Związku, a zatem skonsolidowania wszystkich podoficerów rezerwy, jeszcze nie zrzeszonych, pozwalają już dziś z całą pewnością stwierdzić, że Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy z każdym dniem staje się jedną z naczelnych organizacji, wchodzących w skład wielkiej rodziny kombatanckiej.

Wysoki poziom obrad, wyniki dokonanych prac i akcja werbunkowa, którą rozpoczął Związek, a która zmierza do podniesienia stanu liczebnego Związku, a zatem skonsolidowania wszystkich podoficerów rezerwy, jeszcze nie zrzeszonych, pozwalają już dziś z całą pewnością stwierdzić, że Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy z każdym dniem staje się jedną z naczelnych organizacji, wchodzących w skład wielkiej rodziny kombatanckiej.

Wysoki poziom obrad, wyniki dokonanych prac i akcja werbunkowa, którą rozpoczął Związek, a która zmierza do podniesienia stanu liczebnego Związku, a zatem skonsolidowania wszystkich podoficerów rezerwy, jeszcze nie zrzeszonych, pozwalają już dziś z całą pewnością stwierdzić, że Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy z każdym dniem staje się jedną z naczelnych organizacji, wchodzących w skład wielkiej rodziny kombatanckiej.

Wysoki poziom obrad, wyniki dokonanych prac i akcja werbunkowa, którą rozpoczął Związek, a która zmierza do podniesienia stanu liczebnego Związku, a zatem skonsolidowania wszystkich podoficerów rezerwy, jeszcze nie zrzeszonych, pozwalają już dziś z całą pewnością stwierdzić, że Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy z każdym dniem staje się jedną z naczelnych organizacji, wchodzących w skład wielkiej rodziny kombatanckiej.

Wysoki poziom obrad, wyniki dokonanych prac i akcja werbunkowa, którą rozpoczął Związek, a która zmierza do podniesienia stanu liczebnego Związku, a zatem skonsolidowania wszystkich podoficerów rezerwy, jeszcze nie zrzeszonych, pozwalają już dziś z całą pewnością stwierdzić, że Ogólny Związek Podoficerów Rezerwy z każdym dniem staje się jedną z naczelnych organizacji, wchodzących w skład wielkiej rodziny kombatanckiej.

Napoleon Sadek.

bowiem do 60,2 proc. Powodem tego stanu rzeczy było skoncentrowanie wydobycia węgla w kopalniach, pracujących wydajnie i tanio.

Następnie pos. Sowiński wskazał, że wszystkie kopalnie należą do 33 jednostek prawnych, z których większość jest własnością obcego kapitału. Po dział własności i udział w produkcji przedstawia się następująco: Państwo 10 kopalni — 23,5% produkcji, instytucje komunalne — 2 kopalnie — 2,4% produkcji, do polskich obywateli — 7 kopalni — 8% produkcji, do obywateli francuskich i belgijskich — 14 kopalni — 25,3% produkcji, do obywateli amerykańskich — 3 kopalnie — 6% produkcji, do obywateli niemieckich — 24 kopalnie — 45,8% produkcji.

Większość kopalń należy do obywateli obcych

Jak wynika z tego zestawienia, większość kopalń należy do obywateli obcych, przy czym największy udział procentowy stanowią Niemcy. Od

paru lat jednak kierownictwo przedsiębiorstw należących do obywateli niemieckich spoczywa w rękach obywateli polskich.

Przedsiębiorstwa te należą do Polskiej Konwencji Węglowej oraz do Unii Polskiego Przemysłu Górniczo-Hutniczego. Kierunek polityce węglowej jest nadawany przez obie wymienione organizacje.

W organizacjach tych, obok paru Francuzów, zasiadają wyłącznie obywatele polscy, zaś kierownikami są osoby, do których Rząd posiada pełne zaufanie. Nadto Rząd wywiera decydujący wpływ na całą politykę, która musi iść po linii ogólnych interesów państwowych.

O dalszych sprawach węgla napiszemy jutro.

GIEŁDA

Dewizy: Holandia 289.10; Berlin 212.78; Bruksela 89.05; Gdańsk 100.20; Kopenhaga 116.10; Helsinki 11.53; Londyn 26.00; Nowy Jork 5.27; Paryż 23.55; Praga 18.56; Wiedeń 99.20.

Papiery procentowe: 4 proc. poź. konsolidacyjna 56.00; 7 proc. poź. stabilizacyjna 56.00; 3 proc. poź. prem. inwestycyjna 66.00; 3 proc. poź. prem. inwest. 85.00; 4 pr. państw. poź. premii dolarowa 44.50; 5 proc. konwersyjna 59.00.

Akcje: Bank Polski 100.00; Częstochowa 30.00; Węgiel 20.50; Lilpop 15.40; Ostrowiec 28.00; Starachowice 32.60.

K.K.O. p.o.w. Warsz.

Zgoda Nr. 7 Gmach własny Oszczędności **KAPITAŁÓW** pewna drobnych lokata popularnej gwarancji. Obrót roczny: 165 milionów zł. — Wkłady: 27.200.000 zł.

Godziny czynności: od 8 1/2 r. do 19 1/2 pp. Książeczki: na okaziciela, imienne, za hasłem. T a j e m n i c a w k l a d ó w. Skarbanki gratis.

RADIO

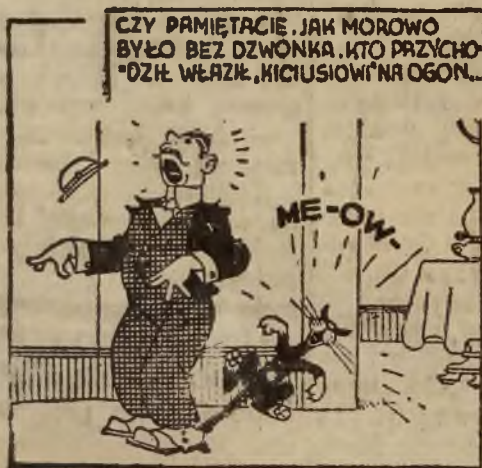
CZWARTEK 22 KWIEŃNIA 1937 R.
6.30 „Kiedy ranno”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.15 Dzennik poranny. 7.25 „Pare informacji”. 7.50 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 — 11.30 Przerwa. 11.30 Poranek muzyczny dla młodzieży szkół powszechnych. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Muzyka salonna. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Jak zorganizować się we wsł. Sądowic”. 13.00 — 15.00 Przerwa. 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Koncert rozrywkowy. 16.00 Skrzynka ogólna. 16.15 Zycie kulturalne stolicy. 16.20 „Hokus pokus dominikański”. — „Zbyszek jak uczeń czarnoksiężnika”. Audycja dla dzieci. 16.35 Muzyka dla dzieci (płyty). 17.00 „Rośliny na okna i na balkon”. — pogadanka. 17.15 „Współczesna polska muzyka kameralna”. 17.50 „Praca o dziejach Unwersytetu Jagiellońskiego”. — odczyt. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Muzyka lekka (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Teatr Wyobraźni; premiera słuchowska p. l. „Słowacki w Poznaniu”. 19.40 Koncert Ork. Wojskowej. 20.30 „Poznań jako środowisko kulturalne”. — odczyt. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 XIII-ta audycja z cyklu „Sylwetki kompozytorów polskich”. — Bolesław Wallek - Walewski”. 21.50 Płyty dla znawców. 22.30 — 23.00 Mała Ork. P. Radia.

WARSZAWA II
13.10 — 14.30 „Muzyka francuska” (płyty). 14.35 — 15.30 Muzyka rozrywkowa (płyty). 23.05 — 24.00 Koncert Małej Ork. P. R.

Tarapaty pana taty

Ucieszył przygody Walentego Grypki

Strapiiony pan Grypka wspomina wesołe czasy dzieciństwa...

JAN DULINSKI

Agentka C. 46

SENSACYJNA POWIEŚĆ SZPIEGOWSKA

Japoński wojskowy dotrzymał słowa i udał się na spoczynek do swojej sypialni. Po godzinie Anna Morette doszła do przekonania, że on już do niej nie przyjdzie i że prawdopodobnie śpi, ześlizgnęła się więc z posłania i zakradła się do jego sypialni. Japończyk rzeczywiście smacznie spał. Spod jego poduszki wystawał pak kluczy, które prawdopodobnie służyły do otwierania licznych szuflad szafki stojącej w kącie pokoju. Anna wyciągnęła klucze spod poduszki i przystąpiła do otwierania dolnej szuflady.

W chwili gdy usiłowała otworzyć szufladę, rozległ się głos Japończyka:

Czy pani jeszcze nie śpi?

197.

Nowa ofiara

Anna Morette gwałtownie obróciła głowę. Za nią stał Japończyk. Na jego ustach błąkał się ironiczny uśmiech, a w prawym ręku lśnił nikłowy rewolwer.

— Byłem przekonany, że pani śpi, — rzekł ze zjadliwą ironią wojskowy. — Co panią wyrwało ze snu?

Anna podskoczyła gwałtownie. Już zamierzała wsunąć rękę za koszulę, aby wyjąć swój zamaskowany rewolwer, gdy nagle przypomniała sobie, że pozostawiła broń pod poduszką w przyległym pokoju. Zresztą i tak nie zdołałaby uczynić użytku z broni, ponieważ jak tylko poruszyła ręką, Japończyk rzekł lodowato zimnym głosem:

— Niech pani będzie ostrożna i nie rusza się z miejsca, bo mój rewolwer może jeszcze wystrzelić.

Anna nie ruszała się więc na razie i bezczelnie patrzyła Japończykowi prosto w oczy. Jej umysł gorączkowo pracował. Należało bowiem jak najszybciej znaleźć wyjście z tej nader niebezpiecznej sytuacji.

Również i Japończyk nie wymawiał słowa. Obrzucał ją tylko takim spojrzeniem, że aż ciarki przebiegły jej po plecach. Ze spojrzenia tego wyczytała, iż Japończyk wie wszystko, wie kim ona jest.

Paskudna sprawa. Wpadła w zasadzkę... Ale Anna miała tę zaletę, że nie traciła panowania nad sobą w podobnych sytuacjach. Nagle przypomniała sobie, że na kursach boksu „Intelligence Service”

uważano ją za znakomitą bokserkę. Odnaczała się celnym i silnym ciosem, zadawanym zniemacka.

Obliczała teraz jak długo powinno trwać, zanim jej mocna pięść z całą siłą utkwii w twarzy Japończyka. Potrwa to tylko drobny ułamek sekundy.

A czy on zdąży wystrzelić w tym drobnym ułamku sekundy? Nie wiadomo, zależało to wyłącznie od tego, kto z nich będzie szybszy w ruchach.

Przed wszystkim należało odwrócić uwagę Japończyka od niej, aby nie mógł spostrzec jak szykuje się do zadania ciosu, a tylko od razu go odczuć. Powinno to być dla niego czymś zupełnie niespodzianym.

— Pani nadużyła mojej gościnności... — uśmiechnął się ironicznie Japończyk i ciągle jeszcze miał wycelowany w nią rewolwer.

— Pan się myli, mister Tosziwara, pan nadużył mojej naiwności. Wprowadził pan do swojego mieszkania niewinną dziewczynę i...

Musiała urwać w połowie zdania, ponieważ Japończyk głośno się roześmiał. A gdy Japończyk się śmieje, jego wąskie oczy stają się jeszcze węższe i wówczas prawie nie widzi. Anna Morette dobrze o tym wiedziała i dlatego umyślnie powiedziała coś takiego, co mogło rozśmieszyć wojskowego.

W chwili gdy Japończyk wybuchnął śmiechem, na jego policzek z taką siłą spadła pięść Anny, że jak piłka wleciał do drugiego pokoju, a podczas upadku rewolwer wypadł mu z ręki.

Anna Morette nie tracąc ani chwili, porwała rewolwer z półki i wycelowowała go w leżącego Japończyka. Gdy ten chciał się podnieść, Anna Morette rzekła do niego głosem pełnym ironii:

— Powinien pan mieć szacunek dla własnego rewolweru, ponieważ może jeszcze czasem wystrzelić.

Japończyk zdał sobie sprawę, że ma przed sobą wyrafinowaną agentkę. Postanowił ją po raz drugi wyprowadzić w pole. Największą przeszkodą była, ta okoliczność, że była uzbrojona, a on nie posiadał przy sobie broni.

Anna Morette napotkała na godnego siebie partnera. Również i on nie stracił panowania nad sobą w tej niebezpiecznej sytuacji. Gdy już udało mu się

zwabić wyrafinowaną agentkę do siebie, to już jej stąd nie wypuści, chociażby nawet to miał przypłacić życiem.

— Czy chce pani stąd wyjść bez żadnych trudności? — zapytał ją.

— Jestem przekonana, że pan mi w tym nie pomoże — uśmiechnęła się Anna Morette.

— Na czym opiera pani to przekonanie?

— Ponieważ nie uważam pana za tak wielkiego głupca.

— Czego więc pani ode mnie żąda?

— Niczego od pana nie żądam... — Anna zbliżyła się do leżącego na podłodze Japończyka, którego twarz spuchła od ciosu, zadanego mu przez agentkę.

Przyłożyła rewolwer do jego piersi i oświadczyła:

— Niech pan wejdzie ze mną do przyległego pokoju, w którym spałam. Ale ostrzegam pana, że przy najbliższym oporze, przy najbliższej próbie wszczęcia alarmu, zrobię użytek z pańskiego rewolweru.

Tosziwara był bardzo zadowolony z tej propozycji. W przyległym pokoju da sobie przedrzeć rękę z agentką. Pokój ten bowiem przylegał do pokoiku, w którym spał służący. Jeszcze przed udaniem się na spoczynek, polecił służącemu, aby dobrze zamknął drzwi wejściowe, ponieważ zaproszona kobieta jest podejrzanym typem.

Japończyk podniósł się. Anna odsunęła się na jakieś dwa kroki i wycelowowała w niego rewolwer. Wycofała się do drugiego pokoju, obrzucając Japończyka spojrzeniami pełnymi triumfu. Japończyk siedzi za nią nie odrywając wzroku od rewolweru.

— Widzę — rzekła — że pan ma zamiar wybić mi rewolwer z ręki. Ale jako dobra przwiaciółka, której żal pańskiego życia, radzę panu, aby tego nie czynił.

Japończyk nie odpowiedział. Anna ciągle szła tyłem, a on podążał za nią. W końcu dotarła do kanapki, na której spała. Lewą ręką wyjęła spod poduszki zamaskowany rewolwer, który strzelał bardzo cicho i wycelowowała go w Japończyka.

— Nie, nie chcę pana dłużej straszyć — rzekła i rzuciła jego broń na posłanie, zatrzymując tylko swój zamaskowany rewolwer. — Pan chyba przypuszcza, że to rewolwer! Cha, cha, cha... jaki z pana naiwny mężczyzna...

Japończyk jednym susem znalazł się przy rewolwerze, który Anna rzuciła na kanapkę. Nie zdążył jednak go ująć, ponieważ w tej samej chwili Anna Morette nacisnęła cyngiel swego zamaskowanego rewolweru. Rozległ się przytłumiony trzask, jaki wydaje pękający balon dziecięcy i Japończyk wydając ledwie dosłyszalny jęk zwałił się Annie do nóg...

Anna Morette chciała się już nachylić, aby stwierdzić czy jej ofiara wyzionęła ducha, gdy nagle gwałtownie otworzyły się drzwi i do pokoju wpadł przerażony, śmiertelnie blady służący.

Dalszy ciąg jutro.

Nowela

Papierośnica

— Ach, jak wspaniała posiada pan papierośnicę, kapitanie! — wykrzyknął z zachwytem jeden z biesiadników, ujrawszy złotą papierośnicę kapitana Mileckiego, ozdobioną rubinami i noszącą napis „za wierną służbę”.

— Tak, jest bardzo ładna — odparł kapitan — nie rozstaję się z nią nigdy, a słowa „za wierną służbę” spozierają na mnie zawsze z zimną ironią...

— Z zimną ironią? — zdziwili się znajomi Mileckiego, którzy wraz z nim zajmowali stolik w restauracji „Mendoza”.

— Tak, z zimną ironią. A dla czego? To, co zaraz opowiem, panowie, wyjaśni wam wszystko. Podczas wojny miałem przyjaciela, nazywał się Antoni Merliński i był dzielny i mądrym człowiekiem. Podczas jednego ataku dzięki zmysłowi orientacyjnemu i zdolności szybkiego decydowania się, odznaczył się i otrzymał w nagrodę od admirała tę złotą papierośnicę z napisem „za wierną służbę”. Podczas następnego potyczki kula uszkodziła mu kręgosłup. Lekarze wprawdzie utrzymali go przy życiu, ale pozostał kaleką.

Po wojnie przez pewien czas przebywał z żoną w różnych zakładach leczniczych, ale niepokoił go z krainy do kraju

i w końcu sądził, że pewne ukojenie przyniesie mu powietrze śródziemnomorskie i został przeniesiony na mój statek.

Wówczas poznałem jego żonę. Była delikatnej urody i przybita na duchu. Przy ładnej pogodzie Antoni spędzał czas na pokładzie i siedział ponury i milczący w swoim wózku na kółkach. Liliana pielęgnowała go ofiarnie, a on w podziękowanie nigdy się nawet do niej nie uśmiechnął. Ale jak tylko się od niego oddalała, stawał się niespokojny, wodził za nią wzrokiem, a na jego twarzy malował się ból, bezradność, zazdrość, że będzie się może bawić, tańczyć, a może nawet...

Odwiedzałem go na ile tylko pozwalał mi czas. Początkowo robiłem to z uczucia starej przyjaźni, a później aby przynieść pewną ulgę młodej kobiecie. Zdawało mi się bowiem, że w mojej obecności Liliana stawała się weselsza.

Nasza trasa biegła przez Grecję, Syrię, Palestynę, Egipt, Tunis i Alger. Gdy statek zatrzymał się w porcie, chory czuł się znacznie gorzej. Godziny, które Liliana spędzała na łodzi najczęściej w moim towarzystwie, były dla niego nieznośne. Poza tym odczuwały się bóle fizyczne i w końcu nie chciał opuszczać swej kajuty.

— Liliano, — zwrócił się pe-

wnego dnia do żony — udaj się, proszę, na pokład, ponieważ chciałbym zamienić kilka słów z kapitanem.

— Jesteś moim przyjacielem, Janie — rzekł do mnie, gdy Liliana opuściła kajutę. — Wiem, że mi pomożesz, chociaż to, czego od ciebie wymagam, w pierwszej chwili wyda ci się straszne.

— Co mam dla ciebie uczynić? — zapytał go.

— Czy przypuszczasz, że moje życie ma jakiś sens? Jestem nieuleczalnie chory. Nie mogę się poruszać i jestem ciężarem dla wszystkich, a przede wszystkim dla mojej żony. Czy już domyślasz się co za prośbę mam do ciebie?

— Tam na górze — szepnął i wskazał palcem na półkę — leży mój rewolwer. Dniem i nocą myślę o nim, ale nie mogę do niego dostać. Tylko ty możesz mi go wręczyć, Janie... proszę cię...

Starłem się go uspokoić, ale w zasadzie był on o wiele spokojniejszy ode mnie, a to, co mogłem powiedzieć mu na pocieszenie, wydawało mi się głupie i zakłamanie.

— Nie masz się czego obawiać, — przerwał mi w końcu. — Nikt się nie dowie, w jaki sposób zdobyłem rewolwer.

— Nie mogę, nie żądam tego ode mnie! — wykrzyknąłem i opuściłem kajutę.

Ale gdy tylko pozostawaliśmy sami, powtarzał swoją prośbę. W twardych słowach mówił o swojej beznadziejnej sy-

tuacji i udękach, jakie sprawa ładnej młodej żonie.

Miesiącami całymi opierałem się jego prośbie, chociaż w zasadzie wiedziałem jakim dobrodziejstwem byłaby dla niego śmierć, że uwolniłaby go od życia, któremu mógł się tylko przypatrywać i od cierpień, jakie mu sprawiał widok zdrowych ludzi, mogących robić co im się żywnie podoba. Poza tym zdawałem sobie sprawę, że tym czynem uwolniłbym od cierpień również i Lilianę, która pragnęła żyć, a była związana z kaleką na całe życie...

Coraz bardziej litowałem się nad jej losem, coraz częściej szukałem okazji, aby znajdować się w jej pobliżu i często myślałem nad tym, jak wnieść trochę radości w jej smutny żywot. Ona widocznie również dobrze się czuła w moim towarzystwie, bo często, gdy Antoni zasypiał, wymykała się z kajuty, przychodziła do mnie na mostek kapitański, delikatnie opierała głowę o moje ramie i w milczeniu patrzyła przed siebie.

Pewnego dnia zarzuciliśmy kotwicę w Pireusie. Liliana opuściła wraz z mną pokład. Gdy wróciliśmy na statek, znaleźliśmy Antoniego w zastraszającym stanie. Dostał straszego ataku, który był o wiele silniejszy niż dotychczasowe. Ból przybił go całkowicie na duchu, leżał błędny z podkrążonymi oczyma na łóżku i nie wymawiał słowa. Odczułem dla niego niewymowną litość i

tego dnia nie mogłem odmówić jego prośbie i podałem mu rewolwer.

— Dziękuję ci bardzo, przyjacielu — rzekł ukrywając broń pod koldrą. — Schowaj to sobie na pamiątkę — dodał po dając mi papierośnicę — „za wierną służbę” — zauważył i roześmiał się.

— Zaopiekuję się twoją żoną, — rzekłem, podając mu rękę.

Spojrzał na mnie z ukosa i znów się roześmiał. Odwróciłem się, zamierzając wyjść, gdy nagle na progu ukazała się Liliana. Delikatnie się uśmiechając do mnie, minęła mnie i pochyliła się nad Antonim.

— Czy ci lepiej? — zapytała go.

— Tak — rzekł dobitnie i nagle wyglądał tak jak wówczas gdy był zdrowy i gdy szybko potrafił powziąć decyzję.

Nagle gruchnął strzał. Ale nie beznadziejnie chory kaleka runął na podłogę, a Liliana, delikatna, urocza, kwitnąca kobieta, którą kochałem!

— Oto dzieje tej papierośnicy — dodał po krótkim milczeniu kapitan Milecki — dzieje głupca, który pomógł...

— Ależ kapitanie... — odezwał się jeden z biesiadników.

Kapitan Milecki machnął ręką, silnie odepchnął krzesło od stolika, wstał i oddalił się bez pożegnania.

List do PALESTYNY wyslij pocztą lotniczą, otrzymasz odpowiedź za pięć dni.

Kalendarz dnia

CZWARTEK

22
KWIECIEŃ

Sotera i Kajusa
m. m. Leona.
Słowiański Strze-
zymira.
Słońca wsch. 4.25,
zach. 18.45.
Księżycy wschód
15.42, zach. 2.51

HISTORIA PODAJE

- 1228 Konrad Mazowiecki podpisuje akt, nadający Krzyżakom Ziemi Dobrzyńską.
- 1607 Zjazd rokoszanów przeciw Zygmuntovi III w Siężycy.
- 1828 Ukaz Mikołaja I przeciwko Uniom.
- 1919 Zajęcie Wilna przez wojska polskie.

PRZYSŁOWIA:

„Nie dni przed św. Wojciechem
Żaby recha,
Tyle dni po św. Wojciechu
Zimna być zecha“.

KTO NIE WIE, ŻE:

Ostatnia roczna produkcja węgla na świecie wyniosła 1.134.000.000 ton.

HOROSKOP

dla ludzi, urodzonych od 22 kwietnia do 21 maja.

Byk. Znak ten daje ludziom odwagę i pogardę dla niebezpieczeństwa. Sprzyja też dojściu do fortuny, lecz raczej własnym zabiegami, niż przez fizyczną energię charakteru: obudza skłonność zmysłową. Wszystkie swoje szczęśliwe poiągnięcia dany człowiek będzie zawdzięczał wydatnej opiece przyjaciół. Stosunki rodzinne ułożą się nie szczególnie. Kamieniem, który dla ochrony przed złem nosić należy jest agat.

Tłumaczenie snów

PP. Niusia 24 i Józef 8. Sen Pani wróży zamążpójście. Rozrywka czeka Panią. Narzeczonego spotka jakaś przykróść ze strony mężczyzny. Będzie zmiana w jego życiu na lepsze.

P. Janina S. Ktoś Panią obmawia. P. Władysława z lasu. Nie wyjdzie Pani za mąż nigdy. Pani narzeczony również nigdy nie ożeni się. Starsza kobieta wzywa Pani sekret.

P. Ola Kasztelanika pisze: „Trzeba marzyć, trzeba śnić, aby wesoło było żyć“. Sny Pani wróżą jednak lepsze życie w rzeczywistości, a nie tylko w snach. P. Natasza K. spotka znajomą z dzieckiem. P. Jutrzenka otrzyma list lub papier urzędowy. „Blondynka z Gdyni“ (Gdynia). Ujrzy Pani osobę na wysokim stanowisku. Blondynka myśli o Pani. Będzie miła podróży w przyszłości. Pani talizman: pierścień z niebieskim oczkiem.

Na małej wokandzie...

Węzły rodzinne

czyli sport i jego skutki

(A. E.) — Do pana Mikołaja Zaremby, zamożnego kamienicznika, przybył kuzyn jego, Marceł.

— Nie przyszedłbym do ciebie — rzekł pan Marceł zaraz po przywitaniu — żebym nie potrzebował. Wiem, że się kupujesz kuzyna pętaka; ale cóż robić? Kiszka papu wola.

Choć rozględem alegancji pierwszej nagrody nie dostanę, ale przecie jestem kuzyn. Na czarnych portkach mam zielone late, ale lepsza brzydka late, niż ładna dziura. Nieprawda, Mikołajku?

Pan Mikołaj niechętnym okiem spoglądał na rozniszczoną postać kuzyna.

— Znakiem tego o pomoc materialne ci się rozchodzi? No to też Marceł te drowdziecia groszy i idź sobie z Bogiem.

Na twarzy pana Marcelego wykwitł uśmiech szczęścia.

— Mikołajku! Jakże ci mam dziękować? Od razu sobie komuś mówiłem, że co kiero, to nie

Uspółdzielniczenie rzemiosła szewskiego uchwalił walny zjazd szewców w Warszawie

Odbyty w dniu 18 b. m. z okazji 143 rocznicy Powstania Kościuszkowskiego zjazd rzemiosła szewskiego w Warszawie (sprawozdanie z części uroczystej podaliśmy w numerze poniedziałkowym) obradował nad sprawami rzemiosła szewskiego i nad środkami mogącymi przyczynić się do jego podźwignięcia.

Na łasce hurtownika

W szeregu rzeczowych referatów delegaci przybyli z kraju na zjazd, zarówno jak i przedstawiciele szewców warszawskich przedstawili stan faktyczny rzemiosła szewskiego i całą jego beznadziejność.

Pierwszą i najważniejszą bolączką szewców jest brak kredytów dla drobnych warsztatów. Niskoprocentowych kredytów nie ma zupełnie, a pożyczki nawet o charakterze graniczącym z lichwą, udzielane są tylko większym warszatom, posiadającym przynajmniej sklepy i to w lepszych dzielnicach miasta.

Rzemiosło szewskie nie jest w tym względzie odosobnione. Brak małoprocentowych, dla wszystkich dostępnych kredytów, odczuwają u nas zarówno krawcy jak i branża galanteryjna. Nie mówiąc już o najszerszych sferach drobnego kupiectwa.

Rzemieślnik zdany zostaje całkowicie na łaskę hurtownika i produkować może jedynie w granicach jego własnych kalkulacji, pracując w zasadzie na wyzysk silniejszego.

Znane są na przykład wszystkim t. zw. „bony“, masowo do tychczas wprowadzane na rynek przemysłu szewskiego. Zasada wyzysku polega tu na tym, że nakładca wypłaca robotnikowi część wynagrodzenia za wykonaną pracę bonami, uprawniającymi do nabywania dodatków w tych tylko firmach, które wskaże nakładca, albo często nawet u niego samego.

Nie trzeba naturalnie przy tej okazji dowodzić, że ceny po bierane przy takiej sprzedaży za bony wymienne są wyższe od normalnych cen rynkowych o 50 do 100 procent.

Zjazd rzemiosła szewskiego potraktował te sprawy bardzo obszerne i wysunął wybitnie rzeczowe projekty oparcia się na spółdzielczości.

Rzeczowe projekty

Jeśli w szeregu wypadków, jakie przeżywaliśmy w okresie ostatniego dziesiątka lat, życie dostarczało nam bardzo przykrych dowodów, że nie we wszystkich dziedzinach gospodarki spółdzielczość daje się stosować szybko i z korzyścią, to przecież w rzemiośle, i to w dzisiejszym jego stanie, tylko spółdzielczość stanowić może o jego podźwignięciu i o wyrwaniu podupadłych rzemieślników ze szpon wzmrożonego ostatnio wyzysku.

I ta właśnie kwestia uspółdzielniczenia rzemiosła szew-

skiego stała się głównym zagadnieniem obrad niedzielnego zjazdu. Delegaci wypowiedzieli się zgodnie za podjęciem w tej sprawie odpowiednich prób i uchwaliłi stworzyć podwaliny pod pierwszą wielką spółdzielnię szewców.

Pomoc dla członków

Celem tej spółdzielni będzie zdobywanie zamówień w pierwszym rzędzie od firm posiadających podłoże społeczne, a poza tym dostarczanie członkom kredytów i przynoszenie im pomocy we wszystkich trudnościach zawodowych.

Pierwsze spółdzielnie będą więc zaczątkiem wielkiego ruchu przebudowy gospodarczej naszego rzemiosła, która

mejmy nadzieję uda się w całej pełni.

Poza tymi sprawami zjazd zajmował się sprawami chałupnictwa, nieuczciwej konkurencji i ustaw rzemieślniczych.

Szczególnie wielką burzę dyskusji wywołała sprawa izb rzemieślniczych, w której zdaniem delegatów, które zresztą w całości pokrywa się ze stanem istotnym, zasiadają wszyscy, tylko nie przed stawiciele rzemiosła.

W rezolucjach uchwalonych jednogłośnie zjazd rzemiosła szewskiego wypowiedział się za uporządkowaniem tego stanu rzeczy i domagał się umożliwienia rzemieślnikom dostatecznej reprezentacji w instytucjach stanowiących o ich bycie i istnieniu.

Niezwykłe jasnowidzenie Rolfa Nelsona ratuje życie młodej kobiety

Rolf Nelson, człowiek o dziwnym mózgu, który zna przyszłość i myśli ludzkie, a o którym pisaliśmy przed kilku dniami, miał ostatnio niezwykle jasnowidzenie...

Ten człowiek o sześciu zmysłach — jak go nazywają uczeni — przyjmuje u siebie w gabinecie ludzi, zwracających się do niego o pomoc i radę, otrzymuje wiele listów, na które odpowiada po wprowadzeniu się w wyczerpujący i męczący dlań trans. Była godzina dziewiąta wieczór. W poczekalni nie było już nikogo więc Rolf Nelson postanowił przejść się trochę, aby odpocząć po licznych wizytach.

Ktoś chce się zabić

Wiosenny wieczór był piękny i ciepły. Na Marszałkowskiej tłumy spacerowiczów wolno przelewały się w obie strony, tak że człowiekowi spieszącemu się trudno byłoby przebić się przez tę ciżbę. Nagle myśl silna i ostra, niby pchnięcie sztylblem, uderzyła raptownie o jego mózg. Rolf Nelson zatrzymał się na miejscu.

— Śmierć, śmierć — wyszeptał. — Ktoś chce się zabić! Zaraz, natychmiast, nieodwołalnie, ktoś kto przechodzi teraz blisko mnie. Przymknął oczy i wpadał w trans. Nie zwracał uwagi, że ludzie popychali go i patrzyli nań jak na pijanego. Po chwili wiedział już, kto tak silnie myśli o śmierci. Nie wahał się więcej i podszedł szybko do młodej, skromnie ubranej kobiety. Uchylił kapelusza.

— Przepraszam panią — wyszeptał — pani chce się zabić, pani chce zrobić największe głupstwo, bezsensu i potrzeby. Nad głową pani zawiązał się węzeł, który ja rozplączę...

Kobieta przerwała mu gwałtownie: — Co pan mówi, skąd pan wie... Ja pana nie znam.

Rolf Nelson spojrzał jej przenikliwie w oczy. — Niech mi pani zaufa — rzekł spokojnie.

Znów w transie

Kobieta nie pytała już więcej i szła za nim bezwolnie ze spuszczoną głową. Weszli do pierwszej napotkanej cukierni.

Teraz Rolf Nelson wpadł w trans ponownie.

— Mąż postanowił panią porzucić, jest pani beznadna, ma pani trójce dzieci, chciała pani wypić truciznę, którą ma pani w torebce i to jeszcze dziś!

Nieznamąta kobieta spojrzała nań ze zdziwieniem.

— Tak — odparła — ale skąd pan o tym wie, przecież nikt oprócz mnie i mego męża...

— To nieważne skąd wiem — przerwał jej z uśmiechem. — Powiem pani wszystko. Mąż poznał niemłodą już i brzydka kobietę o krzywych nogach. Kobieta ta opłatała go. Umiała wyśkała każdą okoliczność, aby zabić się z panem mężem. Przed kilku dniami wręczyła mu kilkadziesiąt złotych, aby mógł spłacić długi honorowe, które bardzo go trapiły. Mąż pani obiecał

jej, że panią porzuci i zamieszka z nią razem. Powiedział to pani wczoraj.

— Tak to prawda — przerwała. — Dam pani radę, niech pani zastосуje się do niej dokładnie. Czy może pani postarać się o czterysta złotych?

— Mogę — odparła — pożyczę sobie od przyjaciółki, która właśnie przed kilku dniami sprzedała sklep.

— Dobrze więc. Wręczy pani te pieniądze mężowi i powie mu: „Masz! Oddaj to swojej kochance, która ma krzywe nogi i jest starsza ode mnie o 15 lat“ — tylko tyle nie więcej. Oto mój adres — rzekł Rolf Nelson, wręczając kobiecie bilet wizytowy — niech pani przyjdzie do mnie i opowie, jakie to zrobiło wrażenie na mężu.

Po kilku dniach owa kobieta weszła do gabinetu Rolfa Nelsona.

— Jestem szczęśliwa — krzyczała już z proga — mąż wrócił do mnie, a na tamą nie chce więcej patrzeć. Mowi, że zgubił pewnie oczy,

że mu się mogła podobać. Ocałł mi pan życie, jakże mam panu dziękować?

Wczoraj otrzymał Rolf Nelson list od niej, w którym raz jeszcze dziękuje mu za ocalenie. W liście tym był jeszcze dopisek jej męża, który dziękuje Nelsonowi, iż pozwolił mu w porę przejrzeć na oczy!

W CZTERY OCZY

Inymne rozmowy Iksa z Czytelnikami

Miłość to szczerść i zaufanie

P. EDZIA pisze nam:

„Pewnego przedudnego wieczora poznałam go... Zanim zdążyliśmy sobie podać ręce, zanim zamieniliśmy parę słów i zajrzeli sobie w oczy, ogarnęła mnie jakaś ogromna radość. Zdawało mi się, że już go kiedyś widziałam, że znam już jego oczy i słyszałam ten cudny głos, którego chciało się słuchać bez końca. Zawstydziałam się swego uczucia, opuszcłam oczy na dół, a wtedy ujrzałam jego ręce. O, Boże, jakież to były znajome, jakie kochane ręce! Z jaką radością przycisnęłabym je do ust, ale czyż można? Oprzytomiałam, zrobiłam poważną minę, spojrzałam na niego... Był uśmiechnięty. Coś mówił i przyglądał mi się badawczo. Coś jakby mnie szarpnęło za serce.

„Ach, to tak?“, pomyślałam: „cieszysz się, żeś wywarł na mnie takie wrażenie? Ach, brzydki uwodzicielu, zaczekaj, nie tak prędko“.

Postanowiłam więc walczyć ze swym uczuciem, ukryć je głęboko w sercu i nie pozwolić się sprowokować. Nie wiem, zresztą, może się pomyliłam i niesłusznie go potępiłam.

Może on uczył to samo, co ja, ale nie widział potrzeby odciągać i kryć się ze swym uczuciem. I gdy wkrótce w gorących słowach wyznał swoją miłość, niemal zemdlalam z radości, ale również i ze strachu, bo bałam się wierzyć w tak gwałtowną miłość.

Zapanowała więc nad sobą, stłumiłam w sobie żar i odpowiedziałam na jego pytanie, że jeszcze nie wiem, czy go kocham i dodałam: „Wiem tylko, że mi się podoba“.

Spotykaliśmy się często, ale on już był inny. Zawsze nie w humorze i obojętny, czym doprowadzał mnie do rozpacz. Wreszcie po szkaradnej sprzeczce rozstaliśmy się bez

pożegnania.

Czułam się głęboko urażona. Uważałam, że powinien to zrozumieć i pierwszy odezwać się, gdyż całą burzę wywołał. Cierpiałam ogromnie i czekałam.

Przeszło parę lat. Od niego ani słowa. Spotkałam jego przyjaciela i doręczyłam mu list do niego. Napisałam mu to, czego mu nigdy nie mówiłam. Otworzył przed nim całą duszę, całe serce.

Prosiłam go tylko, żeby napisał parę słów i swój adres. Nie żądałam więcej nic, bo przecież więcej żądać nie miałam prawa.

Długo namyślałam się nad tą odpowiedzią. Aż nagle odpowiedź przysłał. Dziwna to była odpowiedź, jak dziwny jest on w ogóle.

Pisze, że kocha mnie, jak dawniej. Błaga o przebaczenie, że swą nie-szczerścią naraził mnie na taką przykróść, że obecnie już zawsze będzie mi ufał i będzie ze mną szczerzy. Ale nie podał swego adresu. Nawet nie podpisał listu...

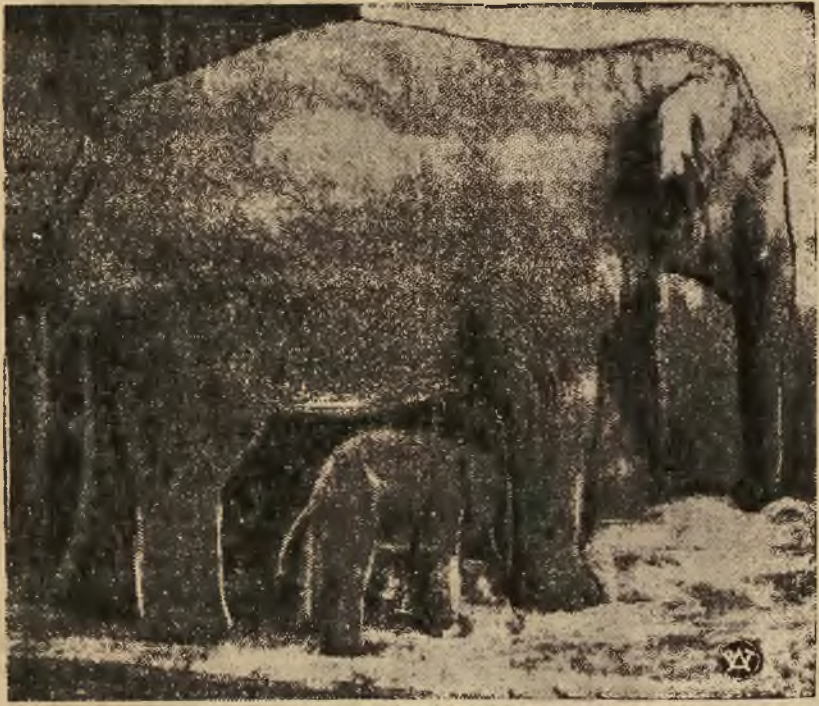
Odpowiedz, Drogi Redaktorze, co to za człowiek? Jak go zrozumieć? Gdzież ta jego szczerść i zaufanie? *

Wydaje mi się, że mógł po prostu zapomnieć załączyć swój adres. Zresztą, przecież nic łatwiejszego, jak dowiedzieć się adresu od jego przyjaciela.

Poza tym zaś uważam, że sprawa przyjęła jak najbardziej korzystny obrót. Skoro oboje się nadal kochacie, naprawdę tylko poprzedni błąd. Nie ukrywajcie się już nawzajem z Waszym uczuciem, bo skrytość i niedowierzanie zwichnęły już w zarodku niejedno wielkie szczęście miłosne.

Miłość — to szczerść, miłość — to zaufanie. Gdy ją oprzeć na tych dwóch filarach, będzie z pewnością mocna i trwała.

„Córka” słonicy „Kasi” waży 100 klg.

W Ogrodzie Zoologicznym w Warszawie urodził się w niedzielę mały słoń. Matką jego jest słonica imieniem „Kasia”. Młode słońce waży około 100 kg. i ma doskonałe samopoczucie.

Narodziny słonia w niewoli należą do wypadków niesłychanie rzadkich. Warszaw-

skie słońce jest 12-e z rzędu ze wszystkich słoń, które w ciągu ostatnich 100 lat przyszedły na świat w 300 ogrodach zoologicznych na całej kuli ziemskiej.

Zdjęcie nasze przedstawia nowonarodzone słońce płci żeńskiej, ochrzczone imieniem „Tuzinka” (jako dwunaste) wraz z matką.

Zabiła męża-hulakę

Straszna zbrodnia zropanzonej kobiety

W miejscowości Leśny Dół w powiecie pultuskim mieszkali małżonkowie 33-letni Aleksander Bartzak i 29-letnia jego żona Zofia. Mieli gospodarstwo własne, którego prawnym właścicielem była jednakże tylko Bartzakowa. Bartzak hulak i żył wesoło, za pieniądze, oczywiście, swej żony.

Ale Bartzakowi zabrakło

pieniędzy na własne hulanki i pod pretekstem ratowania gospodarstwa przed wierzycielami nakłonił żonę do sprzedaży części majątku. Bartzakowa część majątku sprzedała. Pieniądze stąd uzyskane Bartzak przehuł jak wszystkie inne.

Wreszcie w tych dniach Bartzak znowu jął żonę nakłaniać, aby sprzedała to co

zostało. Niewiasta odmówiła i na tym tle doszło między małżonkami do scysji. W kłótni Bartzakowa tracąc cierpliwość dobiła rewolweru i z okrzykiem: „nie bedziesz więcej hulak”, dała dwa strzały kładąc go trupem na miejscu.

Po zbrodni niewiasta zamknęła izbę i udała się na posterunek policji meldując o swoim czynie.

Krwawy finał zabawy

w gabinecie restauracyjnym

Do baru w Warszawie przyszedł wieczór o świcie w towarzystwie dwu pięknych dam handlowiec z Poznania Józef Skibiński. Bawiono się raźnie i hałaśliwie w gabinecie. Ale po pewnym czasie damy wszczyły towarzystwo. Handlowiec da-

wał mniej niż one chciały.

Panie rozgniewały się za niskie traktowanie ich przez poznańskiego dzentelmena i puściły w ruch butelki, szklanki i awanturę. Poszło o zapłatę za t. d. w wyniku czego wiele szkła zostało potłuczonego.

Gdy kelner Czesław Kruszewski stanął w obronie maltretowanego przez damy gościa, oberwał tak samo i trzeba było wzywać pogotowie ratunkowe.

Gwoli ścisłości trzeba dodać, że i obie damulki nie wyszły z opresji cało.

„Złe spojrzenie” czarownika

przypieczetowane ku'ą strzelby

Wiara w duchy i siły nadprzyrodzone

we wsi Baux (Francja) doprowadziła

krwawego dramatu.

Wieśniaka Guerrauda od dłuższego czasu prześladował pech. Jego krowy nie dawały mleka, konie tak osłabły, że nie mogły ciągnąć pługa, psiekłeta ginęły zaraz po wykluciu się z jaja, a choroby i śmierć dziesiątkowały rodzinę. W końcu Guerraud znalazł przyczynę tych wszystkich nieszczęść: doszedł do przekonania, że jego sąsiad Vergnaud był czarodziejem. Posiadał „złe spojrzenie” i sprowadzał nieszczęście na sąsiada.

Guerraud długo się zastanawiał w jaki sposób ująć z nieszczęścia i w końcu wpadł na pomysł. Napisał następujące zaświadczenie:

„Ja, Marcel Vergnaud, uroczyście przysięgam, że od tej chwili nigdy nie rzucę złego spojrzenia na Denisa Guerrauda, ani na nic, co jest jego własnością”.

Z tym zaświadczeniem i ze strzelbą na ramieniu przestąpił Guerraud próg chaty sąsiada i zażądał od niego, aby podpisał zaświadczenie, ponie waż w przeciwnym wypadku na nikogo już nie rzuci złego spojrzenia. W pierwszej chwili Vergnaud zgodził się podpisać zaświadczenie. Czuli się bowiem mile polechtani, że wypisują mu siły nadprzyrodzone.

Gdy napisał imię połapał się, że może na tym interesie coś zarobić i zapytał sąsiada, ile otrzyma za złożenie podpisu na zaświadczeniu. Guerraud nie odpowiedział, ściągnął tylko strzelbę z ramienia, wycełował ją w sąsiada i pociągnął za cyngiel. Ciężko rannego Vergnauada przewieziono do szpitala, a zabobonnego wieśniaka aresztowano. Guerraud przyznał się do zbrodni, opowiedział jakie powody skłoniły go do zrobienia użytku z broni i twierdził, że w dalszym ciągu wierzy, iż jego sąsiad jest czarownikiem.

LONDYN. Dowódca statku brytyjskiego Brinkburn, który przybył wczoraj z Bilbao, oświadczył, że doniesienia, jakoby Bilbao było zablokowane przez miny są przesadne.

Kapitan oświadczył, że bez trudności opuścił hiszpańskie wody terytorialne. Do statku zbliżyło się szereg okrętów wojennych, które wszakże nie stawiły przeszkód w dalszej podróży.

Afera z carskimi brylantami

Ofiarą padł naiwny młynarz z Kozienic

Z Kozienic przyjechał do Warszawy Moszek Lewental, właściciel młyna. Wczoraj znalazł się na przystanku tramwajowym na ulicy Zamienhofa. Obok stało kilku mężczyzn. Rozmawiali z sobą po rosyjsku. Lewental zna ro-

syjski język, ale się nie zdradził z tym, będąc ciekawy o czym też nieznanymi gadają.

CARSKIE BRYLANTY.

A oni opowiadali sobie o wzajemnych kłopotach niemożności znalezienia nabywcy na piękne brylanty z carskiej

korony, które przywieźli niedawno do Polski, w tajemnicy przed bolszewikami. Młynarzowi ślinka poszła do ust. Carskie brylanty to rarytas... TRANSAKCYJA W CUKIERNI.

Wtracił się do rozmowy i wyraził chęć obejrzenia brylantów. Nieznajomi popatrzyli na siebie jakby z niedowierzaniem, udając zakłopotanych, ale w końcu wyrazili zgodę na pokazanie brylantów.

Poszli wszyscy do najbliższej cukierni. Młynarz obejrzał dużą broszkę, dwa pierścienie z brylantami i kilka sztuk brylantów luzem.

Młynarz nie znalazł się na brylantach. Rozmowę podsłuchał siedzący obok przy sąsiednim stoliku gruby pan, który podszedł bliżej obejrzał kosztowności i wyraził życzenie nabywania przedmiotów za cenę 750 złotych. Oświadczył, że jest jubilerem i zna się na brylantach.

Młynarz bardzo się oburzył na jubilera, że psuje mu interes. To nie jest solidnie, krzychał na jubilera, który też uznał słuszność młynarza i wycofał się z interesu. Co prę-

dziej też, w obawie aby znowu ktoś nie wszedł mu w parady, zapłacił za brylanty 1380 złotych i wyszedł z cukierni uradowany. Tuż za nim wyszli i poszli w przeciwnym kierunku rzekomi Rosjanie.

Dopiero przyjaciele powie działli młynarzowi, że to nie brylanty, lecz bezwartościowe szkielek i, że rzekomi Rosjanie, to zwyczajne warszawskie farmazony. Młynarz zemdlął i po przyjsciu do przytomności poszedł ze skargą do policji.

ASEKURACJA PROTESTOW WEKSLOWYCH

Na terenie jednego z większych towarzystw asekuracyjnych omawiana jest sprawa wprowadzenia nowej formy ubezpieczenia portfeli wekslowych na wypadek protestu. Rzecz jasna, iż każdy weksel przyjmowany do asekuracji będzie odpowiednio badany Chodzi o uniemożliwienie wszelkich swindli i fikcyjnych transakcyj. Nim decyzja towarzystwa będzie akceptowana przez władze nadzorcze, niektóre prywatne osoby przyjmują już asekuracje, przy czym podejmują się rewindykacji należności od dłużnika. Ciekawa ta postać asekuracji wywołała ogólną sensację w świecie kupieckim.

Powita trojaczki

RIO DE JANEIRO. — Sensacją dla stanu Parana stał się fakt, że żona polskiego kolonisty w Terezynie powiła trojaczki.

Ojciec, Piotr Dworzak, powiadomił o tym władze Terezyny, prosząc równocześnie o przedłożenie prośby gubernatorowi stanu, Manoelowi Ribasowi, by był łaskaw przyjąć trojaczki do chrztu, motywując to tym, iż jest to polski zwyczaj, że rządca danego kraju bywa ojcem chrzestnym w podobnych wypadkach.

Gubernator stanu M. Ribas

otrzymawszy prośbę polskiego kolonisty, odpowiedział mu odręcznym pismem, że z radością przyjmuje zaproszenie, a że trojaczki są chłopcami, przeto proponuje, by nadać im imiona: Józef, na pamiątkę Marszałka Józefa Piłsudskiego, Ignacy na cześć Prezydenta R. P. i Edward na cześć Marszałka Śmigłego-Rydza.

Jako imiona drugie mają trojaczki otrzymać: Getulio na cześć prezydenta Brazylii, Vargasa, Manoel na cześć gubernatora Ribasa i Ruy na pamiątkę wielkiego przyjaciela Polski, Barbossy.

Nie wykryto spisku w Moskwie

MOSKWA. Koła oficjalne zaprzeczają kategorycznie pogłoskom o wykryciu spisku na życie Stalina, a mianowicie o tym, że w loży rządowej małego teatru znaleziono bomby. Pogłoski te w kołach rząd-

owych określają jako śmieszne.

O osobie aresztowanego Ladowa, dyrektora małego teatru, dementi oficjalne nie wspomina.

Tajemnicze zaginięcie oficerów rządowego statku hiszpańskiego

PARYŻ. Havas donosi z Bukaresztu o tajemniczym zaginięciu dwóch oficerów rządowego statku hiszpańskiego „Zoro”, który zawinął do Konstancy po ładunek nafty.

Część prasy przypuszcza, iż

popelnili oni dezercję, natomiast niektóre dzienniki donoszą, że zostali oni porwani przez zwolenników gen. Franco tym bardziej, iż podobno mieli otrzymać listy z pogrozkami.

3 lata trwała budowa stolicy

RIO DE JANEIRO. Zgodnie z dekretem, mianującym nowo-wybudowane miasto Goyania stolicą stanu Gozaz, o czym swego czasu donosiliśmy, kongres tego stanu prze-

niósł się ze starym stolicy już do Goyanii, zabierając ze sobą archiwa stanowe.

Pośpiech, z jakim zbudowano miasto i przeniesiono całą stolicę w przeciągu trzech lat, jest zaiste rekordowy.

Miss Irena Rimmington, znakomita stenotypistka, została oficjalnie zaproszona przez kancelarię królewską Jerzego VI, na uroczystości koronacyjne. Miss Irena reprezentować będzie stenotypistkę angielską.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Tadeusz, po dokonaniu napadu na pocztę powiatową, powrócił do Warszawy. Tu zorganizował od nowa bojówkę, która postawiła sobie jako cel zamordowanie Grün. Grün dowiedział się, że planowany jest na niego napad. Wpadł w melancholię. Pewnego dnia ktoś zapukał do drzwi. Przyzedł posłaniec z jakimś listem.

— Kto panu doręczył ten list? — zapytał Grün.

— Jakaś pani, w fokowym futrze... — odrzekł zapytany listonosz. Dała mi pół rubla i powiedziała: zanieś pan to do pana Wiktora Gröna... Pytam, czy mam przynieść odpowiedź, ale ona mówi że nie potrzeba.

— Aresztuję pana, aż do wyjaśnienia tej sprawy — krzyknął Grün.

— Ależ panie komisarzu — zatrzęsł się posłaniec. — Czemu mnie pan komisarz każe aresztować? A bo ja co wiem, czy jestem winny? Stoję na rogu, wyczekuję zarobku, przychodzi jakaś pani, daje mi list... Mam swój numer, panie komisarzu, listu tego nie czytałem, dalibóg nie wiem, co zawiera.

— Nic mnie to nie obchodzi, zaczeka pan w komisariacie na wyjaśnienie sprawy tego listu. Jeśli się okaże, że pan jest naprawdę bez winy, zwolnimy pana natychmiast.

Zrozpaczonego posłańca wprowadził Grün do pokoju i nerwowo szukał u niego w kieszeniach broni, ale nic nie znalazł, prócz legitymacji pólna.

Lutek odezwał się szeptem:

— Wiktor, może on naprawdę nic nie wie, po co aresztować tego człowieka?

— Dureń jesteś — odrzekł Grün. — Widzisz przecież, że to podstęp. Chcą mnie zwabić i trupem położyć.

— El! Tylko ci się wszędzie śmierć widzi... Jak gdyby nie miał poważniejszych wrogów od ciebie. Czemu by na przykład nie mieli przed tobą zabić takiego Iwanowa, albo Skafłona? Akurat wybrali sobie Wiktora Gröna. Jak kto jest takim tchórzem, nie powinien w policji służyć...

Te słowa Lutka uspokoiły nieco Gröna. Powiedział więc:

— No, dobrze... Pójdę... A może pójdziemy razem?

— Jak chcesz, mogę z tobą razem pójść.

Cóż takiego zawierał list, który tak zaniepokoił podkomisarza Wiktora Gröna?

List był następującej treści:

Szanowny Panie Komisarzu!

Nie zna mnie Pan i rozumiem, że odnie się Pan z nieufnością do treści tego listu. Proszę jednak uwierzyć, że to wszystko jest stuprocentowa prawda.

Udało mi się przypadkowo podsłuchać rozmowę, z której dowiedziałam się, gdzie mieści się obecnie skład broni tych rewolucjonistów, których nienawidzę z całego serca, bo mój mąż porzucił mnie i rodził się w nich robotę, zamiast uczciwie pracować w swoim zawodzie. Postanowiłam zemścić się, dlatego pragnę spotkać się z Panem, by odpowiedzieć o wszystkim.

Niech Pan przyjdzie jutro, w piątek, o godzinie siódmej do restauracji Variete, do gabinetu numer 6. Będę tam Pana oczekiwać.

Z poważaniem
Jadwiga Serczyńska

Grün postanowił nic nie mówić Iwanowowi o tym liście. Był z nim ostatnio na bakier, podejrzewał, że to on przeszkodził mu w awansie. Następnego dnia o godzinie siódmej wieczorem udał się Grün w towarzystwie Lutka saniami do restauracji Variete. Po drodze jednak przypomniał sobie w jaki sposób chcieli przed kilku miesiącami rewolucjonści złowić w pułapkę Iwanowa. Wtedy to Tania umówiła się ze swym ojcem w hotelu Bristol, a tymczasem przed hotelem oczekiwała pułkownika bojówka, która miała go pozbawić życia.

Szepnął więc do Lutka:

— Wiesz, Lutek, zatrzymamy sanie na rogu Marszałkowskiej i Chmielnej. Ja wejdę do hotelu, a ty jedź po tę kobietę. Sprowadź ją do mnie, jeżeli naprawdę zastaniesz ją w restauracji. Myślę, że nikogo tam nie ma, że to tylko kawał.

— Znów twoje wariackie pomysły z napadem — skarcił go Lutek. — Ale trudno, niech i tak będzie.

Udał się sam do restauracji Variete. Wszedł i zapytał portiera:

— Czy jest tam ktoś w pokoju numer sześć?...

— Tak, jest tam jakaś pani, powiedziała mi, że oczekuje jakiejś znanej osobistości.

— Ha, dobrze — odrzekł na to Lutek, wsuwając portierowi pół rubla. — Słuchaj, chłopie, znam wasze kombinacje i wiem, że macie zawsze swoją dziurkę, poprzez którą zaglądacie do gabinetów. Pozwól mi więc spojrzeć na tę damę, zanim tam wejdę.

— Ach, to ona pana oczekuje?

— Tak jest, mnie, ale nie znam jej. Bo widzisz swataja mi tę kobietę... Chcę się jej przed tym przypatrzeć, czy warto w ogóle wejść.

Portier uśmiechnął się, wprowadził jednak Lutka do pokoju numer pięć. Tu otworzył szafę i wskazał szparę, która pokrywała się z otworem w ścianie.

Lutek ostrożnie przysunął się i spojrzął.

Na otomanie siedziała kobieta lat trzydziestu kilku, malutka, niepozorna, o szczupłej śniadej twarzy i małych, skośnych oczach. Nos miała potwornie duży, w ustach brak było kilku zębów, siedziała nerwowo i targala rękawiczki, co chwila spoglądając na drzwi.

Lutek roześmiał się cicho i zwrócił się do portiera:

— Szczur, co?

— To rzecz gustu — odrzekł grzecznie portier, który poważnie uwierzył w owe swatostwo.

— A ty byś taką poślubił?

Portier zarumieniał się i odrzekł:

— To rzecz gustu, mój panie, rzecz gustu.

Lutek zapukał do drzwi gabinetu numer 6.

Kobieta, siedząca na otomanie, zerwała się nerwowo z miejsca i piskliwym głosem odpowiedziała:

— Wejść!

Lutek wszedł, uklonił się i zapytał:

— Zdaje się, że to pani mnie wzywała.

— Czy mam zaszczyt mówić z panem komisarzem Grünem? — zapytała nerwowo kobieta.

— Tak jak gdyby, ale niezupełnie — odrzekł Lutek. — Ja za niego, to jest za przeproszeniem, jestem zastępcą pana komisarza.

Oczki malej kobieciny biegały nerwowo.

— Bardzo żałuję, bardzo żałuję, ale muszę z pa-

nem komisarzem osobiście te sprawy omówić... — odrzekła.

— Właśnie chodzi o to, w jakiej sprawie chciała pani zaszczyścić komisarza rozmową. Przecież takich listów jak pani nadesłała, pan komisarz otrzymuje wiele. Posyła więc swoich zastępców, by dowiedzieć się, czy warto i kto zacz, i w jakiej sprawie, i t. d.

— Aha — rozległ się piskliwy głosik kobieciny. Rozumiem, mam panu powiedzieć, kim jestem, personalia znaczy.

— Coś niby koło tego — odrzekł Lutek, który po raz pierwszy w życiu mówił urzędowo.

— Nazywam się Jadwiga z Kozłowskich Serczyńska, córka przemysłowca Henryka i Anieli z Koziebródzkich Serczyńskich, urodzona w roku 1870, czyli mam obecnie ukończonych lat 34...

— 35 lat, moja pani — poprawił Lutek.

— Tak, 35, szybko mówiła kobiecina. — Piętnaście lat temu poślubiłam sublokatora mego ojca, obecnie inżyniera Ksawerego Serczyńskiego. Mego męża kocham. Nie, to za mało, uwielbiam go, ubóstwiam.

— A więc, ubóstwia go pani, czy kocha? — pytał Lutek.

— Ubóstwiam! — piszczała niewiasta. — Mój mąż mnie również kochał...

— Moja pani, to wszystko jest bardzo, bardzo ciekawe, ale co to obchodzi pana komisarza Gröna?

— Bardzo obchodzi, bo w taki sposób pan komisarz może zrozumieć dlaczego ja, kobieta cnotliwa, odważyłam się napisać do niego list i umówić się w gabinecie restauracji.

— Początek opowie pani komisarzowi — oświadczył Lutek — a mnie niech pani w dwóch słowach powie koniec tej historii. Co ma pani ciekawego do powiedzenia?

— Mój mąż w ciągu ostatnich kilku lat zaczął mnie zaniedbywać!

— Ma chyba kochankę?

— Nie, nie, coś znacznie gorszego...

— Dwie kochanki — kpił Lutek, przypuszczając, że ma do czynienia z wariatką.

— Niech pan nie żartuje — odparła kobieta, która dopiero teraz zorientowała się, że jest przedmiotem kpin. — Mój mąż należy do partii...

— Aha, to zupełnie co innego — zmienił swój ton Lutek. — Wobec tego zechce się pani udać ze mną do pana komisarza Gröna.

Wyszli razem z restauracji i po chwili znaleźli się w pokoju hotelu, gdzie oczekiwał ich blady, niespokojny Grün.

Grün spojrzął na drobną postać w futrze, przyjrzał się jej twarzy i ostro zapytał:

— A więc, chciała nam pani podać adres składu broni bojowców?

— Tak, panie komisarzu, ale przede wszystkim musiałabym opowiedzieć...

— Nie, przede wszystkim adres...

Kobieta podała Grünowi małą karteczkę, mówiąc:

— Zapisalam to sobie dla pamięci.

Dalszy ciąg jutro.

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

„Pod gradem kul”

JUTRO: „SMIERĆ DETEKTYWA”.

Kto zamordował rodzinę Szmulewiczów?

Makabryczna zagadka przed sądem

Sąd uwolnił oskarżonych dla braku dowodów winy

Na wokandzie Sądu Okręgowego w Kielcach znalazła się w dniu wczorajszym sprawa domniemych okrutnych morderców z powiatu jędrzejowskiego, którzy w bestialski sposób wymordowali rodzinę Szmulewiczów.

Rozprawa wczorajsza wzbudziła wielkie zainteresowanie w mieście. Na sali sądowej panuje tłok. Przed sądem zbierają się grupki ciekawych, zwłaszcza wiele jest ludności żydowskiej.

Kawa oskarżonych

Ławę oskarżonych zajmują 3 młodych ludzi w wieku 20—22 lat. Są to: Antoni Chmiel, ur. 1917 r., Józef Rzepecki ur. 1915 r. i Jan Pietras ur. 1916 r.

Czwarty podejrzany Stepien, został zwolniony w czasie śledztwa, które nie wykazało co do jego osoby żadnych obciążających okoliczności. Wszyscy trzej oskarżeni przebywają w areszcie.

Sąd wchodzi na salę

Punktualnie o godz. 9.40 Sąd wchodzi na salę. Rozprawie przewodniczy wiceprezes Wysocki, w składzie sądu sędziowie Chmielewski i Lech. Oskarżenie wnosi prok. Wolnik.

Ławę obrony zajmują adwokaci St. Cichowski. W imieniu powoda cywilnego występują adwokaci Manela i Ratner.

Następuje odczytanie aktu oskarżenia

ELEKTROWNIA w Kielcach Spółka Akc.

ELEKTRYFIKUJE fabryki, warsztaty gospodarstwa domowe na najdogodniejszych warunkach.

Wyciąć i przedstawić w kasie kina „Czwartak“

Kupon ulgowy „Il. Expressu Codz.“

Okazicielowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca na film

Carewicz

zawierającego powszechnie znane szczegóły zbrodni popełnionej na rodzinie Szmulewiczów w Stawach.

Oskarżeni, wszyscy trzej do winy nie przyznają się.

Dramatyczne zeznania 12-letniego sieroty

Jako pierwszy świadek staje przed sądem 12-letni sierota Jankiel Szmulewicz, który krytycznej nocy ocalał wraz ze swą małą siostrzyczką z potwornej rzezi. Szmulewicz zeznaje przez łzy. Zeznania te robią silne wrażenie na sali, gdyż odtworzą dramatyczne chwile owej nocy, której mały Szmulewicz był naocznym świadkiem.

Widział, jak mordowano ojca, a później matkę

Mały Szmulewicz odtwarza pełną grozy scenę mordowania. Widział jak mordowano ojca, a później zabijano matkę. Świadek wskazuje na wszystkich trzech oskarżonych jako na sprawców napadu. Poznaje ich z twarzy, z wzrostu, z ubrania i po głosie.

Zaofiarowane

W najważniejszym dla uczącej się młodzieży okresie, polecamy rutynowanego i zdolnego korepetytora matematyki kieleckiego gimn. państw. im. J. Śniadeckiego udzielającego na przystępnych warunkach lekcji w zakresie 6 klas gimnazjalnych.

Język francuski i polski w zakresie 8-miu klas.

Pierwszorządnie przygotowuje do egzaminów wstępnych.

Wiadomość: Kielce, ul. Skłodowa 7 m. 3.

W czasie zeznań tego świadka zadaje liczne pytania obrona oskarżonych. Pytania obrony mają na celu zachwiać prawdę zeznań małego Szmulewicza i osłabić je wątpliwościami.

Następni świadkowie

to funkcjonariusze Policji Państw. Peas i Wcisły, którzy prowadzili wstępne dochodzenie po morderstwie.

Świadek Skrzypczyński

opowiada sądowi jak spotkał Rzepeckiego u szewca, gdzie Rzepecki opowiadał, że w Stawach pobito żydów. Rzepecki miał przy sobie pieniądze i rewolwer.

Pozostali świadkowie ustalają alibi oskarżonych

na czas, gdy w stawach wymordowano rodzinę Szmulewiczów.

Co powiedział mały Szmulewicz bezpośrednio po morderstwie?

Świadek Domagała opowiada, że gdy rankiem po morderstwie rozmawiał z małym Szmulewiczem ten powiedział, że nie wie kto pomordował rodziców.

Podobnie zeznaje Piotr Domagała, który również pytał Szmulewicza czy poznał kto był w nocy w ich mieszkaniu. Szmulewicz mówił że było trzech małych i jeden bardzo wysoki, ale nie wie kto.

Prok. do Szmulewicza — Czy rozmawiałeś z Domagałą?

Kupon „Il. Expressu Codziennego“

upoważnia do otrzymania ulgowego biletu w cenie 75 gr. do kina „Casino“ na wszystkie miejsca z wyjątkiem łóż.

Unieważniam zgubiony dowód osobisty wydany przez Urząd Gminy Blizno, pow. warszawskiego na nazwisko Haliny Ziębińskiej.

Szmul. — Rozmawiałem. Prok. — I co mu mówiłeś? Szmul. Nie pamiętam.

Świadek Oleszkiewicz zeznał że kupił od Rzepeckiego wódkę i masielnicę na kilka dni przed zbrodnią w Stawach. Z tego też źródła Rzepecki miał pieniądze.

Przed sądem staje świadek Stefan Fatyga, młody chłopak o bujnie zwichrzonej czuprynie i licznych pieprzykach na podbródku. Świadek opowiada szeroko, jak w krytycznym czasie przebywał stale w towarzystwie oskarżonego Rzepeckiego i ustala dokładne alibi tego ostatniego.

Po przesłuchaniu wszystkich świadków przewodniczący zamyka przewód sądowy i udziela głosu prokuratorowi, który opierając się na zeznaniach małego Szmulewicza uznając winę oskarżonych za [udowodnioną i prosi sąd o surowy wymiar kary.

Stanowisko prokuratora popierają powodowie cywilni rodziny Szmulewiczów w osobach adv. Maneli i Ratnera.

Jako ostatni zabija głos obrońca oskarżonych adv. Cichowski, wnosząc o uwolnienie oskarżonych z braku jakichkolwiek dowodów ich winy.

Późnym wieczorem Sąd Okręgowy w Kielcach wydał wyrok uniewinniający wszystkich trzech oskarżonych. Na mocy tego wyroku zwolnieni jeszcze wczoraj opuścili więzienie.

Prokurator zapowiedział apelację.

Odbiorniki sieciowe i grzejniki elektryczne, żelazka, łabryki, kurharki, grzałki do rurek, poduszki i inne

do nabycia na dogodnych warunkach

w Radomskim T-wie

ELEKTRYCZNYM

Spółka Akc. w Radomiu

ulica Traugutta Nr 58

WŁ. RUTKIEWICZ

PODKOP w kieleckim więzieniu

Noc to była niespokojna dla nas, bo w razie rewizji mogło wszystko dostać w łeb. Na nasze szczęście „powierka“ przeszła normalnie, poszliśmy spać, ja czuwałem całą noc i na każdy szelest dręczyła obawa, a nuż idą na rewizję do nas.

To też z ulgą powitałem szary poranek — zaczęliśmy się krzątać z gruzem i ziemią — proponowałem strażnikowi, że chcemy umyć podłogę i nie poszliśmy na spacer.

W czasie gdy oddział spacerował, myśmy potopili kamienie i ziemię w ustępie, umyliśmy, okurzyliśmy celę, wytarli piec.

Poprosiłem o wapno oddziałowego mówiąc, że są szpary między kafłami i to nieładnie wygląda — brudno — dał, a ja zalepiłem w całym piecu fugi, żeby nasze na dole się nie oznaczały białością — wapno nabrałem w duże pudełko blaszane z cukru i schowałem do pieca, ażeby się zapatrzyć na ten cel.

Dzień był ten dla nas pomyslny, gdyż towarzyszy Zawadzki pracował na IV oddziale w intrologatorni i ze składziku, zabrał dużą sztabę żelazną długości dwa metry i pod płaszczem przyniósł. Schowałem ją wewnątrz piaca — służyła nam wybornie przy łamaniu muru fundamentowego.

Po uprzątnięciu odetchnęliśmy swobonie. Powiedziałem towarzyszom, że takiej dużej ilości kamieni i ziemi nie będziemy dostawać nazewnątrz, bo trudno je lokować t. j. wynosić do klozetu, a niezawsze się powiedzie tak prędko uprzątnąć z celi.

Wieczorem 29.XII o godz. 9 i pół przystąpiliśmy do pracy łamiąc ścianę fundamentową grubości 3-ch metrów w stronę celi 41, kierując tunel do kanału. Ściana nadzwyczaj mocna, stare — pol-

skie mury. Ułupaliśmy jej za ten wieczór pół łokcia

Rano 30.XII szczęśliwie wysypaliśmy gruz. Postanowiłem postarać się o trochę instrumentów, gdyż pilniki, z których robiliśmy bory połamały się i były krótkie trzeba było zaostriżyć i obsadzić na krótkich trzonkach i postarać się o nowe.

Galiński buchnął trzy sztuki pilników i dwa duże z szewskiego warsztatu. Mielśmy znów trochę instrumentów. Przerwa trwała w robocie do 2 stycznia 1912 r.

Drugiego stycznia wznowiliśmy pracę łamiąc ścianę fundamentową. Ponieważ jeden człowiek siedział już daleko w podkopie, trzeba było urządzić tak, ażeby strażnik oddziałowy, który pewien czas zaglądał przez kratę do celi, miał w celi pięciu więźni — więc wypchaliliśmy ubranie gałganami i czem się dało, imitując figurą więźnia, kukłę taką ułożyliśmy na posłaniu i tak to wyglądało jakby jeden z nas spał w ubraniu.

(d. c. n.)

Prenumerata miesięczna „Ilustrowanego Expressu Codziennego“ łącznie z odrocznieniem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekst 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych“ 20 gr. za słowo.

Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.